

Cap d'any a Roma

**"Vam
acompanyar una
estona,
tremolant, els
fidels que
cantaven la missa
de mitjanit a
l'església del
Panteó. Des del
gran forat zenital
de la cúpula, el
que hi deixà
l'emperador
Hadrià per fer-hi
entrar el sol i la
serena, queia i
penetrava una
gelor difícil de
comprendre,
d'aquelles que et
fan preguntar-te:
com és possible
passar tant de
fred?"**

Vam arribar-hi el 31 mateix de desembre pensant que seria fàcil passar un cap d'any gloriós a la ciutat de Roma, o almenys participar dignament en el folklore local d'aquests dies, que jo recordava de molt antiga i merescuda fama. Això era fa només dos anys i, vist des de Roma —des de les converses i la premsa de Roma—, la Lliga Nord i Bossi eren un fenomen septentrional i molt escassament seriós, els neofeixistes de Fini eren simplement fills i néts (amb una néta impressionant) de Mussolini que saludaven alçant el braç, i Berlusconi era l'home de la *tele-spazzatura*. La novetat dels darrers anys era que, en acostar-se cap d'any, tothom es dedica a comprar, o comprar-se, roba interior de color roig, de manera que els aparadors i les paradetes s'omplen de calçotets, bragues, calces i sostenidors de fantasia unicolor. Se suposa que, en arribar la mitjanit, el personal es canvia les peces íntimes, se les regala, o fa una cosa i després l'altra: l'ordre depèn de la circumstància. A la Piazza Navona ja no baixen els pastors dels Abbruzzi que jo recordava, amb flautes i xeremies i cantant *Tu scendi dalle stelle, o re del cielo*. La nit prometia ser molt feliç.

Ens vam instal·lar, la senyora que regularment m'acompanya i jo, en un gran apartament que ànimes amables ens havien deixat, en un enorme casal sense habitants de la Via di Torre Argentina, que es diu així per la torre que s'hi va fer el cerimonier del papa Borja, que era d'Argentoratum, o siga Estrasburg. Però els romans no ho saben, i pensen en l'Argentina d'Amèrica. Situats, doncs, a mig camí de la Piazza Venezia i del Panteó, el lloc semblava perfecte —és perfecte— per gaudir de la gran nit romana. Els carrers d'aquests barris tenen poca llum nocturna, a penes unes bombetes grogues municipals, però aquests dies s'alegren amb antigues *fiaccole*, que són com uns plats de ferro amb cera o parafina, són innumbrables i no s'apaguen encara que faça vent. Vaig eixir, doncs, a passejar entre les *fiaccole* i a buscar un lloc per sopar. Com és natural, i calia haver previst, tres de cada quatre restaurants eren tancats, i la resta reservats per revetlles amb serpentina i confeti. Vam dir, paciència, ja en trobarem algun.

A la Fontana di Trevi, ja passades les onze, hi quedaven vuit o deu japonesos semicongelats, i mitja dotzena d'estudiants americans, dels que encara fan el *gran tour* que els europeus han oblidat. Gent heroica, els uns i els

altres. Feia un fred per convertir Anita Egberg, si haguera aparegut per allà, en una estàtua de gel. Portàvem guants i grans bufandes, i vam comprar una paperina de castanyes calentes: el carret del castanyer era l'únic establiment a la vista on es podia adquirir algun queviure. Vam tornar cap a la plaça del Panteó. Era l'hora que els romans comencen el ritual de llançar per les finestres la vida vella per tal de començar-ne la nova. Vull dir que començaven: llançaven al carrer andròmines velles, mobles i fustes, i després hi feien fogueres i disparaven coets. Però el ritual es deu haver quedat només en un record o un símbol, pensava jo alçant el cap als terrats. Em vaig encantar mirant un aparador i em va caure a un pam del cap una botella buida de xampany: podria haver canviat de vida, en efecte.

Vam acompanyar una estona, tremolant, els fidels que cantaven la missa de mitjanit a l'església del Panteó. Des del gran forat zenital de la cúpula, el que hi deixà l'emperador Hadrià per fer-hi entrar el sol i la serena, queia i penetrava una gelor difícil de comprendre, d'aquelles que et fan preguntar-te: com és possible passar tant de fred? Els fidels portaven barret al cap, inclosos els homes a pesar de ser lloc sagrat, i grans abrics amb el coll fins a les orelles, però cantaven amb una dolçor i una convicció molt notables. Vam arribar al "nostre" pis amb la sensació de qui torna a la seguretat de la llar després d'haver arriscat la vida a la intempèrie. La calefacció era molt feble. Ens vam embolicar amb flassades, i vam posar a la tele un canal de Berlusconi per veure com els altres eren feliços amb xampany, serpentines i confeti. Ens vam repartir l'última castanya torrada. Va ser una nit inoblidable.

Joan F. Mira